

Förslag till yttrande över överklagande, förbud att bedriva kross m.m. vid Gungviken

Erstavik 25:1, Skanska Industrial Solutions AB, Gungviken

Mark- och miljödomstolens mål M528-20

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden yttrar sig till Mark- och miljödomstolen enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 16 juni 2020.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Skanskas anmälan av kross och upplag inom Gungviksområdet, som underkändes av miljö- och stadsbyggnadsnämnden, överklagades till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen svarade att Skanskas verksamhet kräver tillstånd. Skanska har överklagat det beslutet till mark- och miljödomstolen, som har gett miljö- och stadsbyggnadsnämnden möjlighet till yttrande.

En tillståndsprövning skulle innebära en transparent redovisning och bedömning av om Gungviken är en lämplig plats för verksamheten. Skanska har utvecklat sin beskrivning av verksamheten sedan ärendet hanterades i nämnden, och deras redovisning tyder på att flera olägenheter kan hållas nere. Verksamheten har inte redovisat något annat om påverkan på landskapsbild, naturmiljö, friluftsliv och kulturmiljö, jämfört med anmälan som nämnden tog ställning till. Överklagandet fokuserar dock på Länsstyrelsens bedömning, om att verksamheten kräver tillstånd.

Ärendet

Skanska Industrial Solutions AB (Skanska) anmälde under 2018 kross och upplag av massor inom området Gungviken, del av norra Erstavik 25:1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden svarade med att förbjuda verksamheten, eftersom nämnden bedömde att platsen inte är lämplig och att verksamheten inte kan bedrivas med minsta möjliga påverkan på hälsa och miljön. Skanska överklagade beslutet till Länsstyrelsen, som dock inte prövade lokaliseringen, utan hänvisade till att verksamheten är tillståndspliktig. Enligt Länsstyrelsens bedömning är därför verksamheten per definition förbjuden, tills Skanska sökt och fått tillstånd från Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Skanska har nu överklagat Länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen, och domstolen har gett miljö- och stadsbyggnadsnämnden möjlighet att yttra sig över överklagandet.

Överklagandet är inte identiskt med den anmälan som kommunen hanterade, eftersom Skanska har kompletterat med handlingar under överklagandet till Länsstyrelsen. I överklagan till Länsstyrelsen har Skanska utvecklat sin beskrivning och kompletterat med bland annat ytterligare bullerutredning och utveckling av reningstekniken för avrinnande vatten. I överklagandet till mark- och miljödomstolen så bemöter Skanska Länsstyrelsens beslut genom att understryka att verksamheten inte är tillståndspliktig eftersom massorna som hanteras inte är avfall. Skanska betonar även att de har visat att de har valt en lämplig plats för verksamheten. Verksamheten yrkar därför att domstolen upphäver Länsstyrelsens beslut och återförvisar ärendet till Länsstyrelsen för fortsatt handläggning; alternativt att domstolen upphäver både Länsstyrelsens beslut och miljö- och stadsbyggnadsnämndens förbud, och godkänner Skanskas anmälan.

Förslag till yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är medveten om att det är problematiskt att hitta lämpliga platser för masshantering i Stockholmsregionen. Nacka är inget undantag, där bland annat tunnelbanan, Nacka stad och andra stora projekt, ger ett stort överskott på massor. Transporten av massor innebär påverkan på klimat och miljö, men även hälsan genom till exempel buller och utsläpp. I förlängningen påverkar även tunga transporter trafikflödet i stort, vilket ökar effekten ytterligare. Transport av massor kan hållas nere genom att massorna hanteras så lokalt som möjligt, gärna i kombination med att de återanvänds för utfyllnad i närliggande exploateringsprojekt. Den verksamhet som Skanska föreslår i Gungviken skulle innebära att kommunens stora exploateringsprojekt får en betydligt mindre påverkan på trafik, miljö och klimat, jämfört med situationen idag. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden betonar dock att behovet av hantera massorna så lokalt som möjligt inte eliminerar kravet på att välja lämpliga platser för hanteringen, alternativt att anpassa verksamheten efter vad som är lämpligt för de platser som finns tillgängliga.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser vissa fördelar med en tillståndsprovning av verksamheten, enligt Länsstyrelsens beslut. En provning innebär en transparent bedömning av platsens lämplighet och vilka alternativ som finns, i en miljökonsekvensbeskrivning. Då vägs även Skanskas nyare handlingar, som tillkommit efter anmälan, in i bedömningen. Där har Skanska bland annat utvecklat beskrivningen kring buller och vattenrening, på ett sätt som tyder på att olägenheter kan hållas nere.

I sin överklagan förklarar Skanska att avfallsdefinitionen avgör om verksamheten är tillståndspliktig eller ej. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden understryker dock att verksamhetens miljöpåverkan kommer att avgöras av hur stora mängder berg som hanteras på platsen, inte av om berget klassas som avfall eller produkt. Även om en juridisk utredning visar att Skanskas verksamhet inte faller under miljöprovningsförordningens tillståndsplikt, så innebär verksamheten motsvarande betydande risk för olägenhet. Därför anser nämnden att verksamheten inte ska påbörjas utan tillstånd, oavsett om massorna klassas som avfall eller inte.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser att tillståndsprovning är nödvändig för att avgöra om den aktuella platsen är lämplig för verksamheten. I väntan på provning så vidhåller nämnden, utifrån det material som ingår i anmälan, att Skanska inte har valt en lämplig plats. Kommunen har aldrig planerat för att platsen ska vara aktuell för tung och störande industri, och det är inte troligt att Skanskas verksamhet kan bedrivas inom området, med minsta intrång och olägenhet för hälsa och miljön. Placeringen på en höjd ger verksamheten ett stort påverkansområde. Därför riskerar ett stort område att drabbas om tekniken inte fungerar som tänkt. Verksamheten skulle även påverka landskapsbilden negativt, både från vägen och från vattnet, samtidigt som lokala naturmiljö-, rekreations- och kulturmiljövärden blir lidande. Flera av dessa värden går sedan inte att återställa efter att verksamheten avvecklats.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87
per.enarsson@nacka.se

Tore Liljeqvist
Gruppchef, miljö- och hälsoskydd
Miljöenheten
08-718 87 18
tore.liljeqvist@nacka.se

Bilagor:

1. Förslag till yttrande
2. Överklagande i mål M 528-20